

Espoon Steinerkoulu

Lukion opinto-opas
2020 – 2021

Koulun yhteystiedot:

Espoon Steinerkoulu

Olarinniityntie 10, 02210 Espoo

040 842 1520	koulusihteeri Tarja Waljakka
040 516 5198	rehtori Filip Häyrynen
040 842 1401	apulaisrehtori, opinto-ohjaaja Maria Virkkilä
045 773 13130	talouspäällikkö Marika Törnblom
040 842 1523	kouluisäntä Janne Haapa-aho
040 842 1566	kouluisäntä Timo Viena
040 842 2532	kouluisäntä Nikke Lehtomaa
040 842 1524	iltavahtimestari
040 842 1525	opettajainhuone
040 628 1125	oppilasravintola
050 544 3139	koulupsykologi Minna Leppälä
046 877 2572	terveydenhoitaja Kati Leppänen
040 842 1502	kuraattori Camilla Nyberg

www.espoonsteinerkoulu.fi

Opettajat ja muu henkilökunta:

etunimi.sukunimi@espoonsteiner.fi

Espoon Steinerkoulun lukion opettajat:

Aitolehti Anne, puhe- ja draamaopettaja

Forsström Soile, eurytmia

Halonen Antti, saksa, uskonto

Häyrynen Filip, rehtori

Heikkilä- Hänninen Irina, erityisopetus

Koskimies Kaj, fysiikka, kemia,

Kämäräinen Risto, elämäntietä, filosofia, psykologia

Laurila Reija, englanti

Lehti Nina, biologia, maantiede, 12. luokan luokanohjaaja

Mikkilä-Huttunen Leena, ort. uskonto

Löfgren Mette, ruotsi

Männistö Jori, pianisti, kuoro

Parkkonen Sinikka, eurytmia

Rannanmäki Reetta-Stiina, musiikki

Stenlund Marjukka, kuvataide, 11. luokan luokanohjaaja

Uushaara Minna- Maarit, äidinkieli ja kirjallisuus, 12. luokan luokanohjaaja

Uusimäki Jukka, liikunta, terveystieto

Virkkilä Maria, historia, yhteiskuntaoppi, opinto-ohjaus, apulaisrehtori, ylioppilaskirjoitukset

Wallenius Meri, musiikki

Ylinampa Tuukka, matematiikka, 10. luokan luokanohjaaja

Hyvä lukiolainen,

Minulla on ilo toivottaa sinut tervetulleeksi opiskelemaan Espoon Steiner-koulun lukioon*.

Olet aloittamassa lukio-opinnot kansainvälisesti tunnetussa ja kaikissa maanosissa toimivassa Steiner Waldorf -koululiikkeessä. Steinerkouluja on tällä hetkellä maailmassa noin tuhat ja koululiike täytti 100-vuotta vuonna 2019.

Steinerkoulun profiilia linjaa kokonaisvaltainen filosofinen ihmiskäsitys, joka toimii kasvatuksen perustana. Tämä tarkoittaa sitä, että sivistyminen nähdään ihmiseksi kasvamisena ja omien kykyjen jatkuvana kehittämisenä. Laajan yleissivistyksen takaaminen onkin jokaisen steinerkoulun elävänä pitävä ydinperiaate.

Päämääränämme Espoon Steinerkoulun lukiossa on auttaa opiskelijaa kehittämään omaa yksilöllistä luovuuttaan tiedollisilla, taidollisilla ja taiteellisilla aloilla luokkamuotoisessa, turvallisessa ja sosiaalisessa yhteisössä. Tämän päämäärän tavoittamiseksi tarvitaan kuitenkin kaikilta henkilökohtaista haasteisiin tarttumista, sitoutumista ja aktiivista asioiden loppuun saattamista.

Lukion päättötodistukseen ja ylioppilaskirjoituksiin tähtäävien pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi tarjoamme steinerpedagogiikkaan liittyviä, erityisen koulutustehtävän mukaisia kursseja, ns. erkko-kursseja. Juuri nämä kurssit muodostavat merkittävän laajennuksen sekä oppimisalueisiin että omien luovien kykyjen kehittämiseen. Esimerkkinä haluan mainita eurytmian, joka on juuri oppimisen laajentamista ihmisen kehollisuuden alueelle sekä liikkeen taiteellisten ja luovien mahdollisuuksien kokemista ja ymmärtämistä.

Joku viisas on joskus todennut: "Hissi menestykseen on rikki, ole hyvä ja käytä portaita". Sinulla on nyt edessäsi nämä portaat, oikotietä ei ole. Kuljet niitä itsenäisesti, mutta saat aina apua koulumme henkilökunnalta. Älä jää kysymyksiäsi kanssa yksin, olemme täällä sinua varten. Opinto-ohjaaja ja luokanohjaaja ovat lähimmät henkilöt, joiden kanssa kannattaa keskustella. Tie menestykseen, portaiden nouseminen, on hyvin paljon sinusta itsestäsi kiinni. Ole ahkera sekä aktiivinen ja pidä sovituista aikatauluista kiinni. Opiskelu vaatii ponnistelua ja paljon työtä, mutta selviät, kun pidät perusasiat kunnossa. Varaa riittävästi aikaa opiskeluun, harrastuksiin, ulkoiluun ja lepoon.

Toivotan sinulle hyvää lukuvuotta ja menestystä opinnoissasi!

Filip Häyrynen
rehtori

* Lukiomme koulutus perustuu Opetusministeriön myöntämään järjestämislupaun ja siinä määritellyyn erityiseen koulutustehtävään. Espoon Steinerkoulu toimii virallisesti lukiokoulutuksen osalta Helsingin Rudolf Steiner -koulun alaisuudessa pedagogisesti ja taloudellisesti itsenäisenä toimintayksikkönä.

Lukion tarvikemaksu

Lukion tarvikemaksu on 90€/lukuvuosi/opiskelija. Maksu kattaa koululta saatavat työvihkot ja konseptipaperit. Maksulla katetaan myös laaja valikoima kuvataiteen, käsitöiden ja muiden erikoisaineiden materiaalia. Opiskelija hankkii itse muistiinpanovihkot, kynät, viivoittimen, harpin, laskimen, tietokoneen ja tarvittavat oppikirjat.

Tukimaksu

Koulua ylläpitävä Espoon Steinerkoulun kannatusyhdistys ry laskuttaa vapaaehtoista tukimaksua, joka on 400€/vuosi/opiskelija. Tukimaksuja käytetään koulun erityistehtävän (steinerpedagogiikka) toteuttamiseen ja koulun kehittämiseen. Espoon Steinerkoulun kannatusyhdistyksen vapaaehtoinen jäsenmaksu on 30€/henkilö.

Oppilaskunta

Espoon Steinerkoulussa toimii oppilaskunta, joka osallistuu koulun kehittämiseen. Oppilaskunnan hallitus valitaan oppilaista ja opiskelijoista ja se kokoontuu määräajoin keskustelemaan esimerkiksi siitä miten koulua voi kehittää ja suunnittelemaan tapahtumia ja tempauksia. Oppilaskunnan hallituksen avulla pyritään parantamaan eri luokkien ja opettajien välistä viestintää ja tiivistämään yhteishenkeä. Oppilaskunnan tärkeä tehtävä on myös järjestää tapahtumia ja hauskoja tempauksia koululle. Oppilaskunnan hallitukseen valitaan joka vuosi puheenjohtaja demokraattisesti äänestämällä, kuin myös varapuheenjohtaja sekä sihteeri, joka pitää kokouksista pöytäkirjaa oppilaskunnan omaan blogiin. Jos olet kiinnostunut oppilaskuntatoiminnasta, ota yhteyttä luokanohjaajaasi. Oppilaskuntatoiminnasta voi saada kurssimerkinnän (aktiivisuuskurssi).

Tukea opiskeluun

Espoon Steinerkoulussa oppilaille ja opiskelijoille tarjotaan koulupsykologin, terveydenhoitajan, koululääkärin, koulukuraattorin ja muun opiskelua tukevan henkilöstön palveluja säännöllisesti läpi lukuvuoden. Opiskeluhoultoryhmän jäseniin (koulukuraattori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja) voivat olla yhteydessä luokanvalvoja, vanhemmat tai opiskelija itse. Kaikkiin opiskeluhoollon asiantuntijoihin voi olla yhteydessä Wilmalla. Koulupsykologin ja koulukuraattorin sekä terveydenhoitajan tavoittaa myös puhelimitse heidän ilmoittamistaan puhelinnumeroista. Kaikki yhteydenotot ja työskentely perustuvat luottamukseen, kunnioitukseen ja vaitiolovelvollisuuteen.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen kun tapaamista on pyydetty. Tapaushkohtaisesti yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja järjestämiseksi voidaan koota hänen luvallaan asiantuntijaryhmä. Ryhmässä käsiteltäviä asioita voivat olla mm. nuoren koulunkäyntijärjestelyt, oppimisvaikeudet, käyttäytymisen ja tunne-elämän ongelmat, perheeseen liittyvät syyt tai

sosiaaliset suhteet. Opintojen ohjauksesta vastaavat aineenopettajat ja opinto- ohjaaja. Erityisopettajalta voi myös pyytää apua jos opintojen kanssa on ongelmia.

Tietotekniset laitteet ja palvelut

Suosittelimme kannettavan tietokoneen hankkimista lukio-opintoihin. Niitä käytetään opetuksessa ja niiden avulla suoritetaan ylioppilastutkinto. Meillä on lukiossa myös koneita käyttöön, mutta ne palautetaan aina oppituntien päätteeksi. Tarkempia ohjeita löytyy osoitteesta <https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/tietokoneen-hankinta/>

Verkon palvelujen käyttö edellyttää kirjautumista henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella, joka jaetaan kaikille opiskelijoille. Tunnuksen saamiseksi on hyväksyttävä käyttöoikeussopimus.

Koulussamme on käytössä koulun ja kodin välisessä viestinnässä Wilma. Opettajat selvittävät Wilman kautta arvioinnit ja poissaolot, sekä viestivät opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Huoltajat seuraavat ja selvittävät Wilman kautta opiskelijan poissaoloja, viestivät opettajien kanssa ja lukevat koulun tiedotteita. Wilmaan voi kirjautua koululta saaduilla käyttäjätunnuksilla. Wilma löytyy osoitteesta <https://espoonsteiner.inschool.fi>.

Kouluruokailu

Koulussamme toimii oma keittiö, jota hoitaa Compass Group. Koulussamme tarjoillaan lounas, sekä maksullinen aamupala ja välipala.

Espoon Steinerkoulu

Espoon Steinerkoulu on yhtenäiskoulu, joka jakaantuu perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Lukion osalta koulu on Helsingin Rudolf Steiner -koulun alainen Espoon toimintayksikkö. Opetus nojautuu steinerkoulujen kansainväliseen opetussuunnitelmaan sekä valtakunnallisiin lukion opetussuunnitelman perusteisiin.

Koulu toimii opetusministeriön myöntämän opetuksen järjestämisluvan mukaisesti, erityistehtävänään steinerpedagoginen lukiokoulutus. Opetus pyrkii tasapainoisesti huomioimaan paitsi tiedollisen, myös taiteellisen ja toiminnallisen kasvatuksen. Ihmisen kehityksen idea läpäisee kasvatus- ja opetustyön. Opetussuunnitelman lähtökohtana on opettaa kutakin ikäkautta puhuttelevia asioita taiteellista ja toiminnallista lähestymistapaa apuna käyttäen.

Steinerpedagoginen kasvatusta kiinnittää huomiota yksilön aloitteellisuuden ja toiminnallisuuden, tasapainoisen tunne-elämän sekä erityisesti ylemmillä luokilla itsenäisen ajattelun kehittämiseen. Luokan ja koulun yhteiset projektit tukevat nuoren sosiaalista ja yksilöllistä kasvua sekä kehitystä.

Lukion päättötodistuksen ja/tai ylioppilaskirjoitusten suorittaminen koulussamme antaa samat jatko-opintokelpoisuudet kuin muissakin lukioissa. Ylioppilastodistuksella sekä lukion päättötodistuksella voi pyrkiä yliopistoihin ja korkeakouluihin sekä ammattiopistojen yo-linjoille.

Opintojen rakenne

- Lukio-opinnot muodostuvat pakollisista, syventävistä ja soveltavista, sekä erityisen koulutustehtävän mukaisista kursseista. Lukion päättötodistuksen saadakseen oppilaan on suoritettava hyväksytysti yhteensä 75 kurssia.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

- Kaikille pakollisten kurssien lukumäärä on määritelty valtakunnallisesti: 47–51 kurssia.

Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit

- Kaikkien Espoon Steinerkoulun lukiolaisten edellytetään suorittavan tarjottavat erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit (ns. eriko-kurssit).
- Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit suoritettuaan opiskelija voi vähentää (jättää suorittamatta) 8 pakollista valtakunnallista kurssia. Tämä tapahtuu kuitenkin siten, että vain puolet kyseisen aineen pakollisesta kurssimäärästä voi vähentää. Täten pakollisia kursseja pitää suorittaa vähintään 39 (lyhyen matematiikan opiskelijat).

Syventävät kurssit

• Syventävät kurssit on tarkoitettu opiskelijoille, jotka kirjoittavat ko. aineen ylioppilaskirjoituksissa tai haluavat syventää tietojaan oppiaineessa. Valtakunnallisia syventäviä kursseja opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa vähintään kymmenen (10) kurssia.

Soveltavat kurssit

- Soveltavat kurssit sisältävät aineksia eri oppiaineista, ovat menetelmäkursseja tai saman tai muun koulutuksen järjestäjän järjestämiä ammatillisia opintoja tai lukion tehtävään soveltuvia muita opintoja. Soveltaviin kursseihin voivat kuulua myös lukiodiplomiin kuuluvat kurssit.
- Soveltavat kurssit ovat opiskelijalle valinnaisia.

Kurssimäärät

Oppiaineet jakaantuvat kursseihin, joiden laajuus on keskimäärin 38 tuntia. Olet oikeutettu opintotukeen ja opiskelija-alennukseen vain jos suoritat vähintään 20 kurssia lukuvuodessa.

- Pakollisten kurssien määrä on 47–51 kurssia, riippuen matematiikan valinnoista. Ylioppilaskirjoituksiin valmistavat kurssit ovat syventäviä tai soveltavia kursseja.
- Lukiota vastaavan oppimäärän suorittaminen sisältää vähintään 75 kurssia. Vuosittain suositeltava kurssien määrä on vähintään 25 kurssia.
- Kurssivalinnat ovat sitovia. Kun opiskelija on aloittanut kurssin, hän ei voi enää itse keskeyttää sitä. Kurssin keskeyttämistä on mahdollista anoa kirjallisesti Wilmassa aineenopettajalta ja opinto-ohjaajalta. Seuraavan vuoden kurssivalintoja on mahdollista tarkistaa aina kevätlukukauden aikana.
- Lukiodiplomit suoritetaan Opetushallituksen ohjeiden mukaan. Koulu suosittelee lukiodiplomien suorittamista 12. luokan keväällä.

Lukiossamme järjestetään esimerkiksi seuraavia erityisen koulutustehtävän mukaisia kursseja

Kuvataiteen materiaalikurssi

Tutustutaan erilaisiin kuvataiteessa työstettäviin materiaaleihin. Kivenveistossa tutustutaan saippuakiven työstämiseen. Tutkitaan muovailun peruselementtejä: tilavuus, pinta sekä tasojen, linjojen, särmien ja pisteiden välisiä muuntumisia, kaksoistaivutettua pintaa, koveraa ja kuperaa. Tarkoitus tunnistaa ja pystyä kuvailemaan muovailtujen muotojen erilaiset aadut. Keramiikassa valmistetaan savesta muovailten koriste- ja käyttöesineitä makkaratekniikalla, levytekniikalla tai dreijaamalla. Harjoitellaan töiden koristelua ja värjäämistä engobeväreillä sekä polttamista ja lasittamista. Tutustutaan valon, varjon ja värin maailmaan erilaisia työskentelytapoja käyttäen mm. hiili, grafiittiliitu, pastelli ja akvarellivärit.

Eurytmia - Näkyvää laulua ja puhetta

Eurytmiaopinnot antavat mahdollisuuden löytää koko kehon ilmaisuvoima liikkeen kautta. Oma sisäinen kokemus esimerkiksi musiikista, puheesta, väreistä tai tunnelmista muunnetaan näkyväksi liikkeeksi, yhdessä toisten kanssa. Eurytmia vahvistaa keskittymiskykyä ja ryhmätyötaitoja. Sitä opiskellaan kaksi tuntia viikossa.

Draamaopetus lukiossa

Lukiossamme on kaksi draamakurssia, joista ensimmäinen, Ilmaisutaidon kurssi, on heti lukio-opintojen alussa. Sen avulla tutustutaan draaman tekemisen perusteisiin improvisaation ja erilaisten harjoitusten kautta. Toinen draamakurssi, luokan oma näytelmä, on luokan yhdessä ohjaajan kanssa tekemä kokoillan näytelmä. Se on unohtumaton elämys, jossa kaikki pääsevät näyttämään omat luovat kykynsä näyttöleimen, musiikin, puvustuksen ja lavastuksen suunnittelussa.

Lukion kuoro

Kaikki lukiolaiset osallistuvat lukion kuoroon. Kuorossa venytellään, lämmitellään ääntä ja lauletaan erilaisia kappaleita moniäänisesti ja yksiaäänisesti.

Säveltaide

Säveltaiteessa tutustutaan länsimaisen musiikin historiaan. Kurssi alkaa keskiaikaisesta musiikista ja päättyy tämän päivän klassiseen musiikkiin. Kurssilla kuunnellaan paljon erilaisia kappaleita ja lisäksi tehdään ainakin yksi konserttikäynti.

Luonto ja ihminen, Goethen värioppi ja prismailmiöt -kuvataidekurssi

Syvennyttään enemmän Goethen värioppiin ja prismailmiöihin, joiden kautta tutustutaan ympärillämme vallitseviin väreihin ja luonnonilmiöihin. Tutkitaan luonnon tunnelmia, suomalaisia maisemia ja maisemamaalareita, mukaan tulevat vuoden- ja vuorokauden rytmit, puu- ja kukka-aiheet. Aiheita lähestytään maalaten, piirtäen ja savesta muovailleen. Muovailussa tutkitaan kolmiulotteisesti muodon liikettä ja psykologista ilmaisuvoimaa. Pyritään kokemaan muodot sisä- ja ulkopuolelta, opitaan erottamaan orgaaniset ja epäorgaaniset muodot toisistaan. Tutustutaan 1900-luvun modernin taiteen suuntauksiin ja taiteilijoihin Suomessa, Pohjoismaissa ja Euroopassa.

Ihminen -kuvataidekurssi

Tutkitaan miten ihminen on kuvannut itseään taidehistorian kuluessa ja kuinka kuvaustapa on muuttunut. Korostetaan ihmisen erityis laatua, tarkastellaan eri-ikäisten kasvokuvia, eri rotuja ja eri sukupuolia. Tarkastellaan ihmisen koko olemusta, liikkeitä, päätä, mittasuhteita, vastakkaisia tunteita, erityyppisen ihmispään ja kasvojen vastakkaisuuksia, luonnetutkielmia,

tiettyjen piirteiden yksipuolisuuksia, (esim. karikatyyreja, eläimellisiä kasvoja, irvistyksiä), tehdään myös omakuvia erilaisilla tekniikoilla.

Kirjasidonta

Kurssilla aloitetaan kirjasidonnän historiasta edeten työvälineistöön ja materiaalioppiin. Kirjasidonnassa tutustutaan erilaisiin kirjansidontamenetelmiin ja -materiaaleihin sekä niiden ominaisuuksiin. Valmistetaan mm. pehmeäkantinen kirja ns. japanilainen kirja ja eurooppalainen kovakantinen kirja. Kirjasidonnassa kiinnitetään erityistä huomiota työsuorituksen pitkäjänteisyyteen ja tarkkuuteen sekä kädentaidon ja esteettisen taidon yhdistymiseen.

Oma projekti

Työ on kypsyysnäyte, jonka opiskelija toteuttaa itsenäisesti valitsemastaan aiheesta. Työn suunnittelu alkaa jo esittelyä edeltävän lukuvuoden aikana, jolloin opiskelija hyväksyttää työnsä aiheen opettajakunnalla. Opiskelijalla on työn tekemisessä koulun opettaja aikatauluohjaajana. Työprosessi ja työn tulokset esitellään vanhemmille, luokkatovereille ja muille koulun opiskelijoille. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy selkeästi esittelemään työprosessin ja sen tulokset yleisölle.

Kulttuurimatka

Lukion 3. luokan syksyllä tehdään noin viikon pituinen kulttuurimatka, johon luokka kerää varoja lukion ensimmäisten vuosien ajan. Matkan kohteena on kulttuuri- ja taidehistoriallisesti merkittävä kohde (Italia, Skotlanti tai Wien). Kulttuurimatka järjestetään erityisen koulutustehtävän mukaisena kurssina ja siitä saa kurssisuorituksen.

Kulttuurimatkan tarkoituksena on toimia steinerkouluopintojen huipentumana ja koostaa yhteen lukion eri oppiaineiden sisällöt käytännössä. Kulttuurimatka tiivistää parhaimmillaan luokan yhteishenkeä ja kehittää sosiaalisia taitoja. Matkalla luokka oppii ymmärtämään kuinka jonkun kansan taide syntyy tietyn historiallisen ajanjakson aikana tai yksittäisen taiteilijaryhmän taiteena. Kulttuurimatka laajentaa nuoren maailmankuvaa saaden uusia kokemuksia ja osaltaan auttaa kasvamaan sivistyneeksi, itsenäiseksi ja avarakatseiseksi yksilöksi.

Matkaa ennen jokainen opiskelija tekee esitelmiä matkan kohteeseen liittyvistä aiheista ja esittelee työnsä matkalla. Esitelmien lisäksi osa kurssin suoritusta on itsenäisesti työstettävä matkapäiväkirja, jossa opiskelija tuo esille omia ajatuksiaan matkasta ja tekee matkalla annettuja tehtäviä. Matkalle lähtemisen ehtona on 50 suoritettua kurssia ennen matkan varaamista sekä säännöllinen koulunkäynti ennen matkaa. Ylioppilastutkinnon kokeet

Ylioppilastutkinnon ajan tasalla olevan tiedon löytää osoitteesta <https://www.ylioppilastutkinto.fi/> Ylioppilastutkinnon kokeet suoritetaan enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. Pakollisia kokeita on ennen kevään 2022 tutkintokertaa tutkinnon suorittamisen aloittavilla neljä (4), joista yksi suoritetaan laajan oppimäärän mukaisesti.

Lisäksi ylioppilaskokelas voi osallistua ylimääräisiin kokeisiin.

Pakolliset kokeet

Aina pakollinen koe

- äidinkieli ja kirjallisuus / suomi toisena kielenä

Kolme muuta pakollista koetta valitaan seuraavista:

- vieras kieli
- toinen kotimainen kieli
- matematiikka
- yhden reaaliaineen koe

Ylimääräiset kokeet

- vieras kieli
- toinen kotimainen kieli
- reaaliaineet
- matematiikka

Kokelas voi sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, vieraskielisyyden taikka muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi suorittaa ylioppilastutkinnon kokeet poikkeavasti (laki ylioppilastutkinnosta 502/2019 9 § 1 mom.). Edellä mainitut syyt eivät automaattisesti oikeuta erityisjärjestelyiden käyttöön, vaan edellytyksenä on, että syy estää kokelasta suorittamasta koetta samalla tavoin kuin muut kokelaat. Opiskelijan tulee olla yhteydessä erityisopettajaan, opinto-ohjaajaan ja ylioppilaskokeista vastaavaan rehtoriin

hyvissä ajoin ennen tutkintoon ilmoittautumista, mielellään lukio-opintojensa alussa, jos hän haluaa kokeisiin tai arvosteluun erityisjärjestelyitä.

Ylioppilastutkintolautakunta päättää erityisjärjestelyjen käytöstä sekä koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottamisesta arvostelussa kokelaan tai hänen huoltajansa tekemän hakemuksen perusteella. Hakemukseen liitetään lukion lausunto haettavien erityisjärjestelyiden tarpeesta, toimivuudesta ja kohtuullisuudesta. Jos kokelaalla on ollut mahdollisuus erityisjärjestelyihin opintojen aikana, tulee lausunnosta käydä ilmi, onko kokelas käyttänyt näitä järjestelyitä ja ovatko ne olleet hänelle tarpeellisia. Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyjä ja hankkimaan tarvittavia liitteitä, hänen on syytä keskustella tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamisesta erityisopettajan ja lukion rehtorin kanssa.

Lisätietoja

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/ylioppilastutkinto/yleiset-maaraykset-ja-ohjeet>

Vieraskieliselle kokelaalle, jolla on puutteita opetuskielen hallinnassa, voidaan hakemuksesta myöntää erityisjärjestelynä kaksi tuntia lisää aikaa muissa kuin vieraan kielen kokeissa. Erityisestä syystä vieraskielisyyteen rinnastettavana pidetään sitä, että kokelaalla on puutteita tutkintokielen hallinnassa, esimerkiksi jos ruotsinkielinen kokelas suorittaa ylioppilastutkinnon suomeksi (tai päinvastoin).

Jos lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus halutaan ylioppilastutkinnossa ottaa huomioon, tulee kokelaan hankkia asiaa koskeva lausunto. Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeudesta ja sen vaikeusasteesta antaa lausunnon asiaan perehtynyt erityisopettaja.

Jos ylioppilaskokelaalla on sairaus tai vamma ja kokelas tai hänen huoltajansa haluaa, että se otetaan ylioppilastutkinnossa huomioon, tulee kokelaan tai hänen huoltajansa hankkia lääkärin lausunto sairaudesta tai vammasta sekä muut tilanteen selvittämiseen tarvittavat liitteet. Lääkärinlausunnosta tulee ilmetä diagnoosi, sairauden tai vamman vaikutukset kokeiden suorittamiseen ja lääkärin erikoisala, ja siinä tulee olla lääkärin allekirjoitus.

Jos kokelaan erityisen vaikea elämäntilanne halutaan otettavaksi ylioppilastutkinnossa huomioon, siitä tulee hankkia selvitys tai puoltolause. Erityisen vaikea elämäntilanne voi johtua esimerkiksi lähiomaisen vakavasta sairastumisesta tai kuolemasta, vaikeasta perhetilanteesta tai raskaasta oikeudellisesta prosessista. Lisätietoja: www.ytl.fi

Opintojen arviointi ja opinnoissa eteneminen

Opintojen arviointi perustuu opiskelijan monipuoliseen näyttöön. Arvioinnissa huomioidaan opiskelijan työprosessi, opiskellun aineen itsenäinen työstäminen ja sen tulokset sekä opetetun oppiaineen järjestetyt näytöt tai kokeet.

Arvioinnin tapoja ovat kirjallinen ja suullinen palaute, arviointikeskustelut sekä opiskelijoiden että huoltajien kanssa, numeroarviointi ja opiskelijan suorittama itsearviointi. Arvioinnista annetaan tietoa sekä opiskelijoille että heidän huoltajilleen.

Todennetut ja koulun tietoon tuodut oppimisvaikeudet, sairaudet sekä vammat, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, otetaan huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa tietonsa ja taitonsa. Jotta voisimme parhaalla mahdollisella tavalla huomioida oppimisvaikeudet, on oppilaan toimitettava koululle asiantuntijalausunto ko. oppimisvaikeudesta ja sen luonteesta.

Kunkin oppiaineen tai aineryhmän osalta opiskelijan arvioinnista päättää kyseisen oppiaineen opettaja. Mikäli opettajia on useita, päätös tehdään yhdessä. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen.

Oppiaineita opetetaan kursseina. Opiskelijan oppiaineen oppimäärä muodostuu pakollisista ja syventävistä kursseista sekä niihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuiset oppimäärät. Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy kaikkien opiskelijan opiskelemien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana. Oppiaineen arvosanaa on mahdollisuus korottaa, mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat opiskelun päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää paremmat.

Opiskelijan on suoritettava vähintään 2/3 pakollisista ja syventävistä kursseista hyväksytysti. Arvosanalla arvioitavista opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä (arvosana 4) kursseja enintään seuraavasti:

Kurssien lukumäärä oppiaineissa	Hylättyjä
1 – 2 kurssia	0
3 – 5 kurssia	1
6 – 8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Hylätyt / keskeytyneet kurssit ja etenemiseste

Kaksi peräkkäistä hylättyä (arvosana 4/H) tai keskeytyntä (merkintä K) kurssia samassa oppiaineessa muodostaa etenemisesteen. Tässä tapauksessa opiskelijan on suoritettava tarvittavat kurssit tai korotettava hylätty arvosana ennen kuin hän voi jatkaa oppiaineen opiskelua seuraavilla kursseilla.

Hylätty arvosana (4/H) on ansaittava. Saadakseen arvosanan 4 opiskelijan tulee osallistua opetukseen, tehdä vaadittavat tehtävät ja osallistua kurssikokeeseen. Mikäli opiskelijalla on poissaoloja enemmän kuin 3 x 75 min normaalimittaisesta kurssista (kts. lukiolaki 23, 24, 25, 26, 29a ja 32), merkitään kurssi keskeytyneeksi (K) ja se on suoritettava kokonaisuudessaan uudelleen. (kts. Läsnaolo ja poissaolot s. 12)

Joissakin tapauksissa voidaan sopia kurssin itsenäisestä suorittamisesta. Tällaisessa tapauksessa tehdään aina kirjallinen sopimus vastaavan aineenopettajan kanssa. Kurssisuorituksena hyväksytään myös muissa lukioissa suoritettu kurssi. Muualla suoritettujen opintojen arvosanat toimitetaan kirjallisesti koulusihteerille.

Itsearviointi

Opiskelijoita kannustetaan ja totutetaan itsearviointiin. Itsearvioinnin tarkoituksena on toisaalta realistisen minäkuvan ja toisaalta kouluyhteisön toiminnan kehittäminen.

Kirjallinen ja suullinen palaute sekä arviointikeskustelut

Opiskelija saa jatkuvaa palautetta sekä suullisesti että kirjallisesti koulutyön edistymisestä. Jatkuva palaute on olennainen osa opiskelijan arviointia.

Arviointikeskusteluja käydään opettajien ja opiskelijoiden kesken aina, kun siihen ilmenee tarvetta. Arvioinnin edellytyksiä ovat esim:

- läsnäolo oppitunneilla ja osallistuminen opetukseen
- kurssiin liittyvien tehtävien suorittaminen
- kurssikoe
- kurssivihkon/portfolion tai vastaavan palauttaminen aineenopettajalle sovitun aikataulun mukaisesti.

Kurssin alussa opiskelijoille ilmoitetaan, mitä näyttöjä vaaditaan arvioinnin edellytysten täyttämiseksi. Mikäli osa arvioinnin edellytyksistä täyttyy vain osittain, sillä on vaikutusta kurssiarvosanaan. Arvioinnin pohjana eivät ole pelkästään kokeissa annetut näytöt.

Kurssiarviointi

Opiskelija saa kirjallisen numeroarvioinnin jakson päätyttyä Wilmassa, sekä päättäessään (päättötodistus) tai keskeyttäessään opinnot steinerkoulussa (erotodistus). Numeroarviointi kuvaa opiskelijan suoritusten tasoa suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin ja se perustuu opiskelijan edistymisen kokonaisvaltaiseen seurantaan. Numeroarvioinnissa käytetään asteikkoa 4-10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Hylättyä kurssisuoritusta ei voi poistaa myöhemmin todistuksesta.

Mahdollisia suoritusmerkintöjä ovat lisäksi P, K ja S. P-merkintä merkitsee sitä, että opiskelija on ollut riittävästi läsnä tunneilla, mutta kurssin kokonaissuorituksesta puuttuu osasuorituksia (esim. kurssikoe, vihko, portfolio, essee tai muu vaadittu kurssityö sekä itsearviointi). P-merkintä muuttuu arvosanaksi kun opiskelija suorittaa puuttuvat osat.

Puuttuvan osan suorittamisesta voidaan tehdä opettajan kanssa kirjallinen sopimus. Jos puuttuvaa suoritusta ei ole palautettu määräaikaan mennessä ja opiskelija on ollut läsnä oppitunneilla, muuttuu P- merkintä arvosanaksi hylätty.

K- merkintä merkitään todistukseen silloin, kun kurssi on keskeytynyt esimerkiksi runsaiden poissaolojen vuoksi. K- ja P-merkinnät eivät ole kurssisuorituksia. K-merkitty kurssi on suoritettava kokonaan uudelleen.

S- merkintä merkitsee hyväksyttyä kurssisuoritusta. Tämä merkintä annetaan seuraavista kursseista: 0-kurssit, draamakurssit (ÄI11, ÄI12 ja ÄI13), ilmaisutaito (ÄI14), vanhojentanssit (LI6), opinto-ohjaus (OP1 ja OP2), päättötyö (PÄ), kulttuurimatka sekä työharjoittelut (TH).

Opiskelijalla on mahdollisuus halutessaan valita suoritusmerkintä: Liikunnasta, vieraista kielistä (B2, B3), mikäli niiden oppimäärä on korkeintaan kaksi kurssia ja oppiaineesta, jossa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin.

Kurssivihko, portfoliot, tehtävät ja kurssikirjat

Kurssista tehtävä työvihko tai portfolio sekä tehtävät palautetaan opettajan antamaan päivämäärään mennessä. Jos vihkot ja tehtävät jäävät kokonaan palauttamatta, kurssia ei voida katsoa hyväksytyksi. Kurssikirjat tulee olla hankittuna kurssin alkaessa.

Kertauskoe, uusintakoe ja muut annetut tehtävät

Varsinaisen kurssikokeen jälkeen on mahdollista uusia hylätty koe kaksi kertaa. Sairaustapauksen sattuessa tulee esittää luokanohjaajalle lääkärin/terveydenhoitajan/huoltajien allekirjoittama todistus. Mikäli todistusta ei ole, lasketaan koe yhdeksi suoritukseksi. Hyväksyttyä kurssiarvosanaa voi korottaa yhden kerran uusintakokeessa.

Uusintakokeeseen on ilmoittauduttava kirjallisesti Wilmassa tentittävän aineen opettajalle viimeistään viikkoa ennen varsinaista koetta. Ilmoittautumisen jälkeen kokeeseen saapumatta tai vastaamatta jättäminen katsotaan yhdeksi suoritukseksi. Jos kurssi ei ole suoritettu annettuun päivämäärään mennessä, kurssi katsotaan keskeytyneeksi. Lukukauden aikana kesken jääneet työt tulee tehdä valmiiksi ja toimittaa kurssin opettajalle opettajan antamaan päivämäärään mennessä.

Uusintakokeisiin ilmoittaudutaan viimeistään viikkoa ennen koetta osoitteessa

bit.ly/eskuusinta

Läsnäolo ja poissaolot

Kurssin tuntimäärä on keskimäärin 38 tuntia. Lukiolakien (pykälät 23, 24, 25, 26, 29a ja 32) mukaan opiskelijan on osallistuttava opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Velvollisuus osallistua opetukseen tarkoittaa läsnäoloa tunneilla ja annettujen tehtävien suorittamista sovitussa aikataulussa.

Opiskelu perustuu jatkuvaan läsnäoloon tunneilla. Mikäli opiskelijalla on poissaoloja enemmän kuin 3 x 75 min normaalimittaisesta kurssista (kts. lukiolaki 23, 24, 25, 26, 29a ja

32), merkitään kurssi keskeytyneeksi (K) ja se on suoritettava kokonaisuudessaan uudelleen.

Asiaton oppitunnilta poissaolo ja myöhästyminen vaikuttavat opiskelun arviointiin alentavasti. Myöhästyneet opiskelijat päästetään tunnille sisään 15 minuutin päästä tunnin alkamisesta. Yli 15 minuutin myöhästyminen lasketaan koko kyseisen oppitunnin poissaoloksi. Kolme alle 15 minuutin myöhästymistä samasta kurssista pidetään yhden oppitunnin (45 min) poissaolona.

Opiskelijan ja opiskelun ohjaus

Opiskelijalle annetaan sekä luokkakohtaista että henkilökohtaista ohjausta tarpeen mukaan. Opiskelijalle tehdään tarvittaessa henkilökohtainen oppimissuunnitelma (HOPS). Ohjaukseen osallistuvat kaikki lukion opettajat, luokanohjaaja sekä opinto-ohjaaja.

Luokkamuotoinen lukio- opiskelu edellyttää sitä, että pakolliset ja koulukohtaiset kurssit suoritetaan sinä vuonna, kun ne opiskelijalle tarjotaan.

Opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet perustuvat lukiolakiin ja -asetukseen. Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (LL § 25)

Opiskelijalla on oikeus lukea hyväkseen lukion oppimäärään muualla suoritettut opinnot, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöltään lukion opetussuunnitelman mukaisia. Päättös muualla suoritettavien opintojen hyväksilukemisesta tulee sitä erikseen pyydettyessä tehdä ennen mainittujen opintojen aloittamista. (LL § 23)

Lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajkaan pidennystä. Opiskelija, joka ei ole suorittanut oppimäärää tässä ajassa, katsotaan eronneeksi. Eronneeksi katsotaan myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on pois opetuksesta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksensa ole jatkaa opintoja. (LL § 24)

Opiskelijaa, joka rikkoo järjestystä, harjoittaa opinnoissaan vilppiä tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan kurinpidollisesti rangaista tai kurssi voidaan katsoa hylätyksi. Kurinpitorangeistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan erottaminen oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi (LL § 269)

Opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän opiskelijan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetus järjestetään. Näin voidaan menetellä myös muissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa.

Arvosanan muuttaminen suoritusmerkinnäksi (S) päättötodistukseen

Suoritusmerkinnällä voidaan arvostella

- liikunnan ja yhden kurssin sisältävät pakollisten oppiaineiden oppimäärät
- valinnainen kieli, mikäli suoritettu oppimäärä on enintään kaksi kurssia
- ne oppiaineet tai aihekokonaisuudet, joiden kohdalla opetussuunnitelmassa on maininta arvostelusta suoritusmerkinnällä

**Arvosanan muuttamista suoritusmerkinnäksi pyydetään Wilman lomakkeella
“Opinto-ohjaus 3: jatko-opinnot ja työelämä” viimeistään 30.3. (kevällä valmistuvat)
tai 30.10. (syksyllä valmistuvat).**

Huom! Jos edellä lueteltujen yksi tai kaksi kurssia sisältävien oppiaineiden oppimäärien kursseista on arvosana 4, arvosanaa ei voi muuttaa suoritusmerkinnäksi, vaan hylätty arvosana 4 on suoritettava hyväksytysti.

Muutoksenhaku

1. Päätökseen, joka koskee lukiolain 9 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäntiedon opetusta, opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai lukiolain 28 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

2. Päätökseen, joka koskee opiskelijaksi ottamista, lukiolain 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä, muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista sekä lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastoon hallintolainkäyttölain mukaisesti. Aluehallintoviraston päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa kohdassa 1. mainittua varoitusta, määräaikaista erottamista, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi sekä kaikista kohdan 2. päätöksistä, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Valitukset käsitellään kiireellisinä.

Lukiolain 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua aluehallintovirastolta. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Opiskelijan koulumatkoista aiheutuviin kustannuksiin myönnettävän tuen ja opintotuen hakemista koskevaa tietoa saa koulusta ja KELA:n toimistosta.

Espoon Steinerkoulun lukion järjestyssäännöt:

Sääntöjen tarkoitus ja soveltamisalue

Järjestyssääntöjen tarkoituksena on lukiolain 21 §:n mukaisesti edistää Espoon Steinerkoulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Espoon Steinerkoulussa noudatetaan järjestyssääntöjen lisäksi mm. järjestyslain (612/2003), tupakoinnin vähentämistoimenpiteistä annetun lain (603/1976) ja vahingonkorvauslain (412/1974) säädöksiä. Koululla on myös turvallisuus-, päihteiden ehkäisy-, oppilaiden hyvinvointi- ym. suunnitelmat, joissa käsitellään osittain samoja kysymyksiä kuin järjestyssäännöissään. Suunnitelmat ovat nähtävänä ja saatavissa koululta.

Järjestyssääntöjä noudatetaan Espoon Steinerkoulussa, sen piha-alueella ja Espoon Steinerkoulun järjestämissä tilaisuuksissa. Lisäksi järjestyssääntöjä noudatetaan koulun ulkopuolella tapahtuvassa lukuvuosisuunnitelman mukaisessa opetuksessa leirikoulut mukaan lukien.

Opiskelun esteetön sujuminen

1§ Jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus työrauhaan sekä turvalliseen ja viihtyisään opiskeluympäristöön. (lukiolaki 21 §)

2§ Oppilaan velvollisuutena on osallistua opetukseen, suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. (lukiolaki 25 §)

3§ Opiskelu perustuu jatkuvaan läsnäoloon oppitunneilla. Yhden kurssin tuntimäärä on keskimäärin 38 tuntia. Yli 15 minuutin myöhästyminen katsotaan yhden tunnin poissaoloksi. Kolmea alle 15 minuutin myöhästymistä samasta kurssista pidetään tunnin poissaolona. Koulusta poissaoloon tulee pyytää etukäteen lupa (lukiolaki 25 §). Alle kolmen päivän poissaoloon lupa pyydetään kirjallisesti luokanohjaajalta ja yli kolmen päivän poissaoloon kirjallisesti rehtorilta. Kun kyse on luvallisesta ja todistetusta poissaolosta, oppilaalla on oltava mahdollisuus osoittaa saaneensa opetussuunnitelman mukaiset tiedot (lukiolaki 7 §). Oppilaalle tehdään korvaava tehtäväsuunnitelma. Sairauspoissaoloista tulee ilmoittaa kouluun ajoissa. Yli kolmen päivän sairauspoissaolosta on aina toimitettava lääkärin- tai huoltajan todistus luokanohjaajalta.

4§ Oppitunnille tulee saapua ajoissa. Oppilaalla tulee olla tarvittavat välineet mukanaan.

Sisäinen järjestys

5§ Epäasiallinen käytös, esimerkiksi metelöinti, kiroilu, töniminen ja nimittely, on kielletty. Myös juhliin kuuluu rauhallinen liikkuminen ja hyvä käytös.

6§ Koulun ruokalassa käyttäydytään rauhallisesti ja siististi. Ruoka syödään ruokasalissa. Ruokailuvälineet sekä roskat viedään niille osoitetuille paikoille. Ruokalasta noudetun ruoan tuominen yläkertaan ei ole luvallista. Omia eväitä on välitunneilla lupa syödä luokassa ja oppilaskunnan huoneessa. Myös kahvin ja teeveden keittäminen tapahtuu oppilaskunnan huoneessa.

7§ Tupakan ja päihteiden käyttö koulualueella on kielletty. (Tupakkalaki 12 §)

8§ Koulun alueella ei saa ilman eri lupaa liikkuu polkupyörillä, mopoilla, rullalautoilla tai -luistimilla. Polkupyörät ja mopot säilytetään niille kuuluvilla paikoilla. Ulkoleikkivälineitä ja urheiluvälineitä ei saa käyttää sisätiloissa. Pallopelejä saa pelata vain niille osoitetuilla alueilla.

9§ Oppilailla on lupa pitää elektronisia laitteita päällä ainoastaan koulurakennuksen yläkerroksessa koulupäivään sisältyvällä vapaa-ajalla, mikäli ne eivät häiritse muita.

Turvallisuus ja viihtyvyys

10§ Vaarallisten ja vahingoittamiseen soveltuvien esineitten, myös tulentekovälineiden, tuominen kouluun on kielletty. Opettajalla on sekä oikeus takavarikoida vaaralliset esineet että tarvittaessa ottaa yhteys poliisiin. (järjestyslaki 10 §)

11§ Kiusaaminen, väkivaltainen käytös ja häirintä on kielletty. (lukiolaki 21 §)

12§ Kukin oppilas on velvollinen korvaamaan tahallaan tai tuottamuksesta koulun tai toisen henkilön omaisuudelle aiheuttamansa vahingon. Rahan ja arvoesineiden tuominen kouluun on oppilaan omalla vastuulla. Koulu ei vastaa kadonneesta omaisuudesta.

Järjestyksen valvonta ja seuraamukset

13§ Järjestyssääntöjen noudattamista valvovat kouluyhteisössä työskentelevät henkilöt.

14§ Seuraukset järjestyssääntöjen rikkomisesta: oppilaan ojentamistoimenpiteitä ovat puhuttelu sekä opiskelijan poistaminen luokasta tai muusta opetustilasta tilapäisesti tai koko jäljellä olevan oppitunnin ajaksi. Mikäli oppilas poistetaan luokasta tai muusta opetustilasta, tulkitaan tämä poissaoloksi oppitunnilta. Kurinpidollisia rangaistuksia ovat kirjallinen varoitus tai lukiosta erottaminen (lukiolaki 26-26c §).

Äidinkieli ja kirjallisuus

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ÄI 1	10	Tekstit ja vuorovaikutus
ÄI 2	10	Kieli, kulttuuri ja identiteetti
ÄI 3	11	Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa
ÄI 4	10	Tekstit ja vaikuttaminen
ÄI 5	11	Teksti ja konteksti
ÄI 6	11	Nykykulttuuri ja kertomukset

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ÄI 7	11	Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen
ÄI 8	12	Kirjoittamistaitojen syventäminen
ÄI 9	12	Lukutaitojen syventäminen

Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit

ÄI 10	10	Sanataide, steinerkoulun taidetiedon kurssi
ÄI 11	11	Parsifal
ÄI 12	12	Draamakurssi
ÄI 13	10	Ilmaisutaito ja sosiaalinen vuorovaikutus

Soveltavat kurssit

ÄI 14	11-12	Luova kirjoittaminen
-------	-------	----------------------

Englanti (A1)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ENA 1	10	Englannin kieli ja maailmani
ENA 2	10	Ihminen verkostoissa
ENA 3	10	Kulttuuri-ilmiöitä
ENA 4	11	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
ENA 5	11	Tiede ja tulevaisuus
ENA 6	11	Opiskelu, työ ja toimeentulo

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ENA 7	12	Kestävä elämäntapa
ENA 8	12	Viesti ja vaikuta puhuen

Ruotsi (B1)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

RUB 1	10	Minun ruotsini
RUB 2	10	Hyvinvointi ja ihmissuhteet
RUB 3	10	Kulttuuri ja mediat
RUB 4	11	Monenlaiset elinympäristömme
RUB 5	11	Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUB 6	11	Viesti ja vaikuta puhuen
RUB 7	12	Kestävä elämäntapa

Soveltavat kurssit

RUB 0	10-11	Kertauskurssi (0,5 kurssia)
-------	-------	-----------------------------

Saksa (B3)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAB 1	11	Hyvää päivää, hauska tutustua
SAB 2	11	Näin asiat hoituvat
SAB 3	11	Vapaa-aika ja harrastukset
SAB 4	11	Meillä ja muualla
SAB 5	12	Ennen ja nyt
SAB 6	12	Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
SAB 7	12	Kulttuuri
SAB 8	12	Yhteinen maapallomme

Ranska A-kieli (FA)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

FA01	11	Nuori ja hänen maailmansa
FA02	11	Viestintä ja vapaa-aika
FA03	11	Opiskelu ja työ
FA04	11	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
FA05	12	Kulttuuri
FA06	12	Tiedon talous ja tekniikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FA07	12	Luonto ja kestävä kehitys
FA08	12	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Ranska lyhyt kieli (FD)(B3)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FD01	11	Hyvää päivää, hauska tutustua
FD02	11	Näin asiat hoituvat
FD03	11	Vapaa-aika ja harrastukset
FD04	11	Meillä ja muualla
FD05	12	Ennen ja nyt
FD06	12	Opiskelu ja tulevaisuuden suunnitelmat
FD07	12	Kulttuuri
FD08	12	Yhteinen maapallomme

Saksa A-kieli (SA)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

SA01	10	Nuori ja hänen maailmansa
SA02	10	Viestintä ja vapaa-aika
SA03	10	Opiskelu ja työ
SA04	11	Yhteiskunta ja ympäröivä maailma
SA05	11	Kulttuuri
SA06	11	Tiede, talous ja tekniikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SA07	12	Luonto ja kestävä kehitys
SA08	12	Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Saksa lyhyt kieli (SD/SC)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SD/SC01	11	Hyvää päivää, hauska tutustua
SD/SC02	11	Näin asiat hoituvat
SD/SC03	11	Vapaa-aika ja harrastukset
SD/SC04	11	Meillä ja muualla
SD/SC05	11	Ennen ja nyt
SD/SC06	12	Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
SD/SC07	12	Kulttuuri
SD/SC08	12	Yhteinen maapallomme
SD/SC09	12	Tiede ja tekniikka

Espanja (B3)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

EAB 1	11	Hyvää päivää, hauska tutustua
EAB 2	11	Näin asiat hoituvat
EAB 3	11	Vapaa-aika ja harrastukset
EAB 4	11	Meillä ja muualla
EAB 5	12	Ennen ja nyt
EAB 6	12	Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat
EAB 7	12	Kulttuuri
EAB 8	12	Yhteinen maapallomme

Matematiikka

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAY1	10	Luvut ja lukujonot
------	----	--------------------

Soveltavat kurssit

MAY0	10	Johdatus matematiikan opiskeluun
------	----	----------------------------------

Matematiikka (pitkä oppimäärä)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAA 2	10	Polynomifunktiot ja -yhtälöt
MAA 3	10	Geometria
MAA 4	10	Vektorit
MAA 5	11	Analyttinen geometria
MAA 6	11	Derivaatta
MAA 7	11	Trigonometriset funktiot
MAA 8	11	Juuri- ja logaritmifunktiot
MAA 9	11	Integraalilaskenta
MAA 10	12	Todennäköisyys ja tilastot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA 11	12	Lukuteoria ja todistaminen
MAA 12	12	Algoritmit matematiikassa
MAA 13	12	Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi
MAA 14	12	Kertauskurssi

Matematiikka (lyhyt oppimäärä)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAB 2	10	Lausekkeet ja yhtälöt
MAB 3	10	Geometria
MAB 4	10	Matemaattisia malleja
MAB 5	11	Tilastot ja todennäköisyys
MAB 6	11	Talousmatematiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB 7	11	Matemaattinen analyysi
MAB 8	12	Matemaattisia malleja 3
MAB 10	12	Kertauskurssi

Pitkän ja lyhyen matematiikan kurssin vastaavuudet

Opetushallituksen suositusten mukaisesti:

MAA2 = MAB2, MAA3 = MAB3, MAA6 = MAB7, MAA8 = MAB4, MAA10 = MAB5

Fysiikka

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

FY 1	10	Fysiikka luonnontieteenä
------	----	--------------------------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY 2	11-12	Lämpö
FY 3	11-12	Sähkö
FY 4	11-12	Voima ja liike
FY 5	12	Jaksollinen liike ja aallot
FY 6	12	Sähkömagnetismi
FY 7	12	Aine ja säteily

Kemia

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

KE 1	10	Kemiaa kaikkialla
------	----	-------------------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE 2	10-11	Ihmissen ja elinympäristön kemiaa
KE 3	10-11	Reaktiot ja energia
KE 4	11-12	Materiaalit ja teknologia
KE 5	11-12	Reaktiot ja tasapaino

Erityisen koulutustehtävän mukainen kurssi

KE 6 10 Epäorgaanisen kemian laboratorioskurssi Suolat

Teknologia

Soveltava

TEK 1 10-11 Saippuan valmistus (0,5 kurssia)
TEK 2 11 Paperin valmistus ja sen teknologia (0,5 kurssia)
TEK 3 10-12 Tietotekniikka

Uskonto (UE)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

UE 1 10 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä
UE 2 10-11 Maailmanlaajuinen kristinuskko

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE 3 11-12 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä
UE 4 11-12 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa
UE 5 11-12 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa
UE6 11-12 Uskonnot ja media

Elämäkatsomustieto (ET)

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ET 1 10 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu
ET 2 10-11 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET 3 11-12 Yksilö ja yhteisö
ET 4 11-12 Kulttuurit katsomuksen muovaajina
ET 5 11- 12 Katsomusten maailma
ET 6 11-12 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Historia

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

HI 1 10 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa
HI 2 12 Kansainväliset suhteet
HI 3 12 Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI 4	11	Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys
HI 5	11-12	Ruotsin itämaasta Suomeksi
HI 6	12	Maailman kulttuurit kohtaavat

Soveltavat kurssit

HI 7	11-12	Keskiajan kulttuurihistoria
HI 8	11- 12	Maailmantilanne nyt
HI 9	12	Kulttuurihistorian leirikoulu (kulttuurimatka)

Yhteiskuntaoppi

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

YH 1	12	Suomalainen yhteiskunta
YH 2	11	Taloustieto
YH 3	12-13	Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Valtakunnalliset syventävät kurssit

YH 4	10	Kansalaisen lakitieto
------	----	-----------------------

Biologia

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

BI 1	10	Elämä ja evoluutio
BI 2	11	Ekologia ja ympäristö

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI 3	11-12	Solu ja perinnöllisyys
BI 4	11-12	Ihmisen biologia
BI 5	11-12	Biologian sovellukset
BI 9 *)	12	Abi-kurssi

Soveltavat kurssit

BI 6	11-12	Biologia tieteessä
------	-------	--------------------

Maantiede

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

GE 1	10	Maailma muutoksessa
------	----	---------------------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE 2	10-11	Sininen planeetta
GE 3	11-12	Yhteinen maailma

Erityisen koulutehtävän mukainen kurssi

GE 5		Maailma tänään
------	--	----------------

Psykologia

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

PS 1	10	Psyykkinen toiminta ja oppiminen
------	----	----------------------------------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS 2	11-12	Kehittyvä ihminen
PS 3	11-12	Tietoa käsittelevä ihminen
PS 4	11	Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys
PS 5	11-12	Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Filosofia

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

FI 1	10	Johdatus filosofiseen ajatteluun
FI 2	11	Etiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FI 3	12-13	Yhteiskuntafilosofia
FI 4	12-13	Tieto, tiede ja todellisuus

Kuvataide

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

KU 1	10	Kuvat ja kulttuurit
KU 2	12	Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Valtakunnalliset syvälliset kurssit

KU 3	10-12	Osallisena mediassa
KU 4	10-12	Taiteen monet maailmat

Erityisen koulutustehtävän mukainen kurssi

KU 5	11	Luonto ja ihminen
KU 6	12	Ihminen
KU 7	11-12	Kirjansidonta
KU 8	10	Kuvataiteen materiaalikurssi

Valtakunnallinen soveltava kurssi

KULD 9	12	Kuvataiteen lukiodiplomi
--------	----	--------------------------

Käsityö

Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit

TS 1	10	Kehruu ja kudonta (0,5 kurssia)
TS 2	12	Nahkakengät

Soveltava

TS 3	10-12	Villasta vaatteeksi
TS 4	11-12	Oman vaatteiden suunnittelu, kaavoitus ja ompelu

Eurytmia

Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit

EU 1	10	Äänne- ja säveleurytmian perusteet ja sosiaalisuutta edistävät harjoitukset
EU 2	10	Runon ja musiikin harmoninen rakenne
EU 3	11	Liikkeestä muotoon
EU 4	11	Lopputyönäytös

Soveltava

EU 5	12	Taide-eurytmian syventäminen
EU 6	12	Eläinrata

Liikunta

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

LI 1	10	Energiaa liikunnasta
LI 2	11	Aktiivinen elämäntapa

Valtakunnalliset syventävät kurssit

LI 3	10-11	Terveyttä liikkuen
LI 4	11-12	Yhdessä liikkuen
LI 5	11-12	Hyvinvointia liikkuen

Soveltava

LI 6	11	Vanhojen tanssit
LI 7	10-12	Bothmer- liikunta
LI 8	10-12	Lapin vaellus
LILD	12	Liikunnan lukiodiplomi

Terveystieto

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

TE 1	10	Terveystieteen perusteet
------	----	--------------------------

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE2	11-12	Ihminen, ympäristö ja terveys
TE 3	11-12	Terveystietä tutkimassa

Musiikki

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MU 1	10	Musiikki ja minä
MU 2	10-12	Musiikillinen Suomi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU 3	10-12	Ovet auki musiikille
MU 4	11-12	Musiikki viestii ja vaikuttaa

Soveltava

MU 5	12	Bändikurssi/ soitinyhtye-kurssi
MULD	12	Musiikin lukiodiplomi

Erityisen koulutustehtävän mukaiset kurssit

MU 6, 7, 8	10-12	Kuorolaulu
MU 9	11	Säveltaide

Opinto-ohjaus

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

OP 1	10-11	Minä opiskelijana
OP 2	11-12	Jatko-opinnot ja työelämä

Oma projekti

Soveltava

PÄ 10-11 Tieteellinen, taiteellinen tai toiminnallinen oma projekti

Työharjoittelu

Erityisen koulutustehtävän mukainen kurssi

TH1 10 Kolmannen sektorin työharjoittelu

TH2 11 Sosiaalialan työharjoittelu

Aktiivisuuskurssi

Soveltava

AK 1 10-13

Kirjalista lukiolaisille 2020 – 2021

Englanti (ENA):

10.Ik On Track 1, 2 ja 3, SanomaPro
11.Ik On Track 4, 5 ja 6, SanomaPro
12.Ik On Track 7-8

Ruotsi B1 (RUB):

10. Ik Precis 1, 2 ja 3, SanomaPro
11. Ik Precis 4, 5
11. Ik Precis 6
12. Ik Precis 7

Saksa A-kieli (SA):

Saksa B2/B3-kieli (SD):

Ranska A-kieli (FA):

Ranska B/B3-kieli (FC):

Espanja (EAB):

Matematiikka, yhteinen (MAY):

MAY0 ja MAY1 Yhteinen tekijä, lukion matematiikka
1, Sanoma Pro

Matematiikka, pitkä (MAA):

MAA2 Tekijä, pitkä matematiikka 2, Sanoma Pro
MAA3 Tekijä, pitkä matematiikka 3, Sanoma Pro
MAA4 Tekijä, pitkä matematiikka 4, Sanoma Pro

Matematiikka, lyhyt (MAB):

MAB2 Tekijä, lyhyt matematiikka 2, Sanoma Pro
MAB3 Tekijä, lyhyt matematiikka 3, Sanoma Pro
MAB4 Tekijä, lyhyt matematiikka 4, Sanoma Pro
MAB5 Tekijä, lyhyt matematiikka 5, Sanoma Pro
MAB6 Tekijä, lyhyt matematiikka 6, Sanoma Pro
MAB7 Tekijä, lyhyt matematiikka 7, Sanoma Pro

Fysiikka (FY):

Fysiikka 1, Sanoma Pro

Kemia (KE):

Lukion kemia KE1, Sanoma Pro

Uskonto (UE):

UE1: Uusi Arkki 1 Uskonto ilmiönä ja Lähi-idän uskonnot. Edita.

UE2: Uusi Arkki 2 Maailmanlaajuinen kristinusko. Edita.

UE3: Uusi Arkki 3 Maailman uskontoja, Edita

Elämäkatsomustieto (ET):

Lukion elämäkatsomustieto kurssi 1. Opintoverkko

Psykologia (PS):

PS1 Skeema 1 Psyykkinen toiminta ja oppiminen

Filosofia (FI):

FI1 Minerva 1 Johdatus filosofiseen ajatteluun. Edita.

FI02: Tabletkoulun sähköinen kirja Etiikka

FI01: Tabletkoulun sähköinen kirja Johdatus filosofiseen ajatteluun

Äidinkieli ja kirjallisuus (ÄI):

10.Ik Särämä. + harjoituskirja (uusin painos)

10 - 12. Ik Jukola. Tekstioppi (Sanoma Pro)

Suomi toisena kielenä (S2):

Biologia (BI):

Bios -kirjasarja (Sanoma Pro)

- Kurssin numeroa vastaava kirja. Esim Bi1-kurssi:

Bios1 -kirja

Maantiede (GE):

Geos-kirjasarja (Sanoma Pro)

- Kurssin numeroa vastaava kirja Esim. Ge1-kurssi:

Geos1 -kirja

Terveystieto (TE):

TE 1: Terve 1 Terveystieteen perusteet, Sanoma Pro

TE 2: Terve 2 Ihminen, ympäristö ja terveys, Sanoma Pro

TE 3: Terve 3 Terveystietä tutkimassa, Sanoma Pro

Historia (HI):

Forum I-VI. Otava

Yhteiskuntaoppi (YH):

Forum 1-4. Otava

Opinto-ohjaus (OPO)

Lukiosuunta, Sanoma Pro

